

Прије једног вијека Енглези се дивили Србима, јуче слушали „Тамо далеко“

Од ИМС -

29 јуна, 2016

Мало је позната чињеница да је 1916. године српска храброст током Првог свјетског рата и симболика битке на Косову била једна од главних тема у британској јавности која није крила дивљење, а да су представници свих партија у УК на Видовдан одржали састанак у парламенту гдје су изразили симпатије и потребу да се помогне Србији.

Јуче је, тим поводом, уприличена свечаност у британском парламенту, а тим скупом је предсједавао посланик Конзервативне партије и замјеник председавајућег Свепартијске групе за Србију у скупштини, Стјуарт Ендрју.

Посланицима се обратио и амбасадор Србије Огњен Прибићевић, који је подсетио да је те 1916. године краљица Мери била на челу Фонда за хуманитарну помоћ Србији, али и да је цијела Британија стала уз Србију у том тешком историјском моменту.

На крају скупа, Живорад Николић је одсвирао „Тамо далеко“ и „Марш на дрину“.

Видовдан се обиљежавао у 12 хиљада школа у Британији

Иначе, те 1916. године, импресионирани снагом косовског наслеђа и јуначким држањем српске армије у тешкој ситуацији на фронту, Британци су организовали читаву кампању подршке.

Чак 12 хиљада школа обиљежавало је Видовдан широм „острва“, а у преко хиљаду биоскопа и позоришта приказивали су се филмови о Србији.

Тако се у књизи „**Косово: Рат и освета**“, аутора Тима Цуде, наводи да је 1916. године на Видовдан, цио Лондон био излепљен плакатима који на енглеском језику поручују **„Мисли о Србији, моли се за Србију, обнови Србију“**.

Посебно је дирљиво било писмо тринаестогодишњег дјечака, који је објавио један дневни лист, а којем се наводи да су Срби, иако мала нација, **„борбени и непокориви“**.

– Они имају толико пјесама о палим краљевима, али никада не посустају и никада неће бити заборављени, до краја свијета – наводи овај дјечак и дочарава атмосферу и дивљење Европе према Србији.

Описујући косовски мит у то вријеме, Дејли Мирор је писао како је Србија на Косову поражена, али је тада постасла вјечна и да је после зиме долазило прољеће.

– Србима ће нићи руже у величанственом устајању из прашине, јер су навикли да из пораза стварају побједу и јуначки оживљавају. Наша је обавеза да им у томе помогнемо – писао је Мирор те 1916. године.

Један од архибишопа у то вријеме, истакао је у једном од говора да до пре две године није ни знао за Србију, али су **Срби „својом храброшћу заузели веома високо мјесто у Енглеској и у Европи уопште“**.

Писмо Владике Николаја расплакало Британце

У исто време, Владика Николај Велимировић је писао британском краљу, а ово писмо изазвало је пажњу у свим медијима и дебатама тог времена. Он између осталог, пише како је храм у Лондону један од најљепших и највећих који је видио и да представља право архитектонско чудо, али да у малој и сиромашној Србији, уз сво уважавање, постоји љепши, већи и светији храм.

– Тај храм је у српском граду Ниш и зове се „Беле кула“. Саграђен је од лобања мог народа и тамо стоје пет вијекова. Да су све лобање уграђене био би три стотине метара висок и широк и сваки Србин би тамо могао доћи, раширити руке и рећи „тамо је лобања мог дједе, мог оца, мог брата, мог комшије, кума, пријатеља“... Пет вијекова, Србија је бранила Европу својим костима и лобањама, да би Европа могла мирно живјети. На Видовдан 1389. године, Цар Лазар је дошао са својом храбром армијом, у име хришћанске Европе, са задатком да брани хришћанску културу и положио је свој живот у томе. Тада је Срба било колико и Енглеза, а данас нас има десет пута мање. Гдје смо нестали? Изгинули смо, бранећи Европу. Сада је вријеме да Европа врати дуг – пише Владика Велимировић.